

Газет 2001-йисан
ноябрдилай акъатзава

Эренлардин СЕС

РД-дин Докъузпара райондин общественно-политический газет.
Общественно-политическая газета Докузпаринского района РД.

№48 (1082) 30-ноябрь, арбе, 2022-йис. Газетдин са экз. къимет киоскрай - 15 манат

Важиблу месэлайриз фикир гана

28-ноябрдиз Докъузпара райондин администрацидин дараматда муниципалитетдин Кьил Мегъамед Шамилован регъбервилек кваз, вич гъар гъафтединди тир, нубатдин совещание кьиле фена. Адан карда райондин Къилин заместителри, муниципалитетдин идарайрин руководителри, отделрин начальникри, хуьрерин администрацийрин кьилери ва теклифнавай ксарин иштиракна. Совещание ачухуналди, муниципалитетдин Къили ана иштиракзавайбур йикъан къвалахдин повесткадихъ галаз танишарна.

Райондин Къилин заместитель Акиф Балакишиева 2022-йисан зулун призывдиз талукъ месэладай суьгъбетна. Докладчикдин гафаралди, РФ-дин армиядиз эвер ганвайбурун военкоматдиз финиф къулай гьалда авач. Докладчикди галай-галайвал гъар са хуьрай къватI жезвай чкадиз фейибурун сиягъар келна. Муниципалитетдин Къили хуьрерин кьилериз призывдин месэладал гуьзчивал кьиле тухун ва и мярекат акъалтларун, талукъ ксар военкоматдиз агакьарун истемишна. Чпин нубатда, хуьрерин кьилери хабар гана хьи, бес вири призывникрал

докладной запискаяр агакьарнава, абуруз тамам информация ганва. Ахпа муниципалитетдин экономикадин отделдин начальник Абульфет Балакшиева налогар къватлунин ва къуд лагъай кварталдин планар ацурунин месэладай суьгъбетна. Ада хуьрерин чкайрай агакьнавай налогрин рекъемар чешнедиз гъана. Адан гафаралди, чилинни эменнидин налогорай и кварталда са Каракуьре хуьруьн администрацияди планар ацурна.

Чкадин налогралди са паюнин планда аваз а рекъемар Цийи Кара-куьре, Усугъчай ва Мискискар хуьрери ацурнава. Докладчикди амай хуьрерин кьилериз тарихдиз хъфизвай йисан 20-декабрдалди налогар къватлунин рекъай планар ацуруниз эвер гана.

Совещанидил "Комплексное развитие сельских территорий" госпрограммада иштиракунин месэладай вахтуналди райондин УСХ-дин начальникдин везифаяр кьиле тухузвай Расим Саруханов экъечйна рахана. Адан гафаралди, галай-галайвал хуьрерин сергъатар виликди тухун-им гьукуматди уьмуьрдин шартлар хъсанарун патал къабулнавай программа я. Им хуьрер газдалди, целди, электричестводалди таъминарун, мектебар, аялрин бахчаар, медениятдин къвалер ва ФОК виликди тухун, рекъерин ва транспортдин инфраструктураараяр кардик хьун лагъай члал я. Р. Саруханова хуьрерин администрацийрин кьилеривай гуьгьуьллу халкъдин дружинайрин сиягъар цийи хьувунин чарасузвал авай-дакайни лагъана. Совещанидал газетар подписка авунин, СВО-дин иштиракчийриз куьмек авунин, ракъинин электростанция эцигун патал чара авунвай участокдиз "Зодиак" тIвар гунин ва са жерге маса месэлаярни веревирд авуна.

Шагъбала ШАГЪБАЛАЕВ

Градостроительстводай ва архитектурадай Советдин заседанида иштиракна

23-ноябрдиз Дагъустандин Кьил Сергей Меликова ВКС-дин режимда аваз Дагъустан Республикадин градостроительстводай ва архитектурадин рекъай кардик квай Советдин заседание кьиле тухвана. Адан карда Докъузпара райондин Кьил Мегъамед Шамилова ва муниципалитетдин ОКС-дин ва ЖКХ-дин

начальникдин везифаяр тамамарзавай Абдул Арабова иштиракна. Повесткада Дагъустандин сергъатар галай-галайвал виликди тухунин ва эцигунин рекъай акъалтлар тавунвай объектар акъалтларунин месэлаяр акъвазнавай.

Республикадин сергъатар виликди тухунин месэладай Сергей Меликова къейдна хьи, муниципальный тешкилатра сергъатар виликди тухунин рекъай дуьз ва тамамвал авай планар арадал гъана къланда. Авай месэлайрин алгоритма ва абур гьялдай рекъер

фикирдиз гъана кланда. Эцигунрин хел-региондин экономика виликди еримишдай бине я. Ам са градостроительство ва орхитектура туш, ам школар, больницаяр, инфраструктурадин объектар эцигун я. И рекъий гуьгъуьна амуькуниз рехъ гана виже къведач.

С. Меликова яшайишдин объектар арадал гъунизни къетлен фикир ва дикъет ганвай. КРС (комплексное развитие территорий) механизм хиритг жезвай темадай а терефдин министр Артур Сулейманов рахана. Ада хабар гана, РД-дин Минстройдин Махачкъаладин агломерацияда 12 сергъатар виликди тухунин планар рекъемдик ква. Саналди къурла, градостроительный потенциалди 140 гектардин майданар къазва. Министрдин гафаралди, сергъатар виликди тухунин месэляяр муниципалитетрин администрацийрихъ галаз саналди туькьурзава ва алай вахтунда абурун винел къвалах тухузва. Территорийрин сергъатар хкъайдала, къилин дикъет инсанар аварийный ва ишлемишуникди вахтар алагнавай яшайишдин фондунин месэлайриз желбзава. Абура а чкайрай куьчарун лазим я. РД-дин Къилин Махачкъаладин

агломерация виликди тухунин рекъий концепция туькьурун ва адан винел къвалахун теклифна.

Ина транспортдин ва коммунальный къурулушар сад-муькьудав къадайвал туькьурда кланда. Вичин доклад, рахунар давамаруналди Артур Сулейманова сергъатар виликди тухунин рекъий региондин оператор арадал гъунин теклифни гана. Дагъустандин Къили ам хвена. Ихътин дуьшуьшда къвалах эхкъубт-

завай, адан еришар гежел вегъизвай подрядчикар масадбуралди дегишариз жеда. И теклифдин бинедаллаз гуьзчивал тухудай Оперативный штаб арадал гъидайвал я. Заседанидин эхирдай Советдин членриз ва жавабдар ксариз протоколдин поручениярни гана.

Шагъбала ШАГЪБАЛАЕВ

Къетли гъаларикай хуьн патал аялрин ва персоналдин гъерекатар ахтармишдай вердишвилер къиле фена

И муькьвара Миграгъ-къазмайрин СОШ-да ГОЧС-дин ва ЕДДС-дин крарай Управленидин, ГКУ "ППС РД", Усугъчай хуьруьн 37-ПЧ-нин къурулушдин иштиракчивал аваз, цаяр къун ва залзалаяр арадал атайла, мектебдин идарадин аялри ва персоналди къилиз акъудна кланзавай вердишвилер къиле фена. И жуьредин мярекат "Докъузпара район" МР-дин ва ГО, ЧС-дин тереф-дай Пландик квай къилин серенжемрин сиягъдай я. Ада алай девирдин дережада аваз 2022-йисан цаяррикай хуьн таъминарун патал пешекарвилер ва психофизиологидин гъалариз гъазур хуьн, эвакуация тухуз чир хуьн, экстренный къуллугърикай хийир къачуз чир хуьн истемишзавай. Мярекат къиле фидайла, образованидин (тагъсилдин) идарадин аялар ва персонал куьчедиз акъудна.

Администрацидин къуллугъчийри мектебдин коллективдиз а къайдайрикай суьгъбетна. Цаяр къун ва чилер къарсурун къиле фейи гъа сифтегъан 15-20 декъикъада, велвелада (паникада) гъат тавуна, сада-муькьудаз

басрух тагана, дараматдай азад пространстводиз экъечлда. Куьрснавай айванрин, карнизрин, парпетрин ва къатл хъанвай электрикдин симерин къваларивай яргъаз хъана кланда. Кар я, эгер къун дараматда амуькьаватла, хатасуз чкадив игис жеда ва я столдин кланик акахъда, ада аватзавай затларикай хуьда.

Эгер квехъ аялар галатла, абура жувалди къевда. Кирбитрикай, зажигалкайрикай хийир къачуна виже къведач. Нагагъ газ ахъа хъанватла, цаяр къун арадал къведа. Къетли гъалара аялар хуьн таъминарун патал, огнетушителир ишлемишиз чир хуьн, хатадик акайтадаз медицинадин рекъий сифте куьмек гуз алакьун ва маса гъерекатар къилиз акъудна. Докъузпара райондин ГОЧС-дин ва ЕДДС-дин крарай Управленидин начальник Акбер Садирова къейднавай идарадин работникрихъ ва аялрихъ галаз къетли гъаларин шартлара чеб тухудай къайдайриз талукъ инструктаж тухвана, абуруз памяткаяр пайна.

Шагъбала ШАГЪБАЛАЕВ

"Инсанрин ругъера мидаимди ва члехиди цана"

(Дагъустандин халкъдин шаир Фазу Гъамзатовна Алиева дидедиз хъайидалай инихъ 90 йис тамам хъунихъ галаз алакьалу яз)

Фазу Алиева 1932-йисан 5-декабрдиз Хунзах райондин Геничуть хуьре дидедиз хъана.

Адан буба, руш аялмаз, рагметдиз фена. Вири четинвилер синангъ авун дидедин хиве гъатна. Ада

чкадин больницада санитарка яз къвалахзавай. Къадирлу дидеди хизанда члехи жезвай

вири аялар кӀвачел акъулдна, абуруз кӀилин образованияр къачудай мумкинвилер гана. ИкӀ, дидедин кӀегьалвал - Ф. Алиевадин яратмишунрин кӀилин темадиз элкӀвена. Фазуди шиирар гӀеле мектебда кӀелзавай йисара кхъиз башламишна. 17 йиса авай шаирдин сифте эсерар "Комсомолец Дагестана", "Большевик гор" газетра чапзава.

ХӀсан кӀелна мектеб акъалтларай руш хуьре амуькна. КӀуд йисуз ада хайи хуьре муаллимвал авуна. XX лагъай асирдин 50-йисара Дагъустанда дишегӀлийрин пединститут кардик квай, ина Фазуди са йисуз кӀелна. Яратмишунрал машгӀул рушахъ тамам са ктабда гьатдай къван шиирар кватӀ хьанвай. Ам Москвада авай М. Горькийдин тӀварунихъ галай Литературный институтдиз гьахъдайвал хъана. Приемный, яни къабуддай комиссидин членри дагъви рушан яратмишунар хушлудаказ къабулна. Институтда кӀелдай йисара Фазу Алиева дуьньядин тӀвар-ван авай классикрин яратмишунрихъ галаз таниш хъана, ада вичин шиирар яратмишунин рекъай мягъкем ус-тадвилдин техника яратмишна.

1961-йисуз Литературный

институт акъалтларайла, дипломдин кӀвалах яз урус чӀалалди "Мой родной аул" тӀвар алай шииррин кватӀгал "Молодая гвардия" издательствода чапдай акъатна. Ам хайи республикадиз хтана. 60-йисара шаирдин яратмишунри фараздаказ цуьк акъудна. Адан къалемдикай "Хважамжам пайзава", "Гатфарин гар" ктабар, "Гуьлуьн кӀерехдив" поэма хкатзава. 1969-йисуз вишелей виниз шииратдин ва гьикаятдин эсерар яратмишай Фазу Алиевадиз Дагъустандин халкъдин шаир лагъай гуььр-

метлу дережадин тӀвар гузва.

Адан ктабар инглиз, немс, испан, араб, хинди ва маса чӀалариз таржума авунва. Фазу Гьамзатовна Алиева 60-йисара СССР-дин писателрин Союздин членвиле къабулзава. Республикадин общественно-политический умуьрдани шаирдин роль чӀехиди хъана. Ада Дагъустандин Верховный Советдин Председателдин заместитель яз, "Дагъустандин дишегӀгли" журналдин кӀилин редактор яз, Дагъустандин ислягъвилдин комитетдин, ДишегӀлийрин Советдин председатель яз жавабдар къуллугъар кӀилиз акъудна. 2002-йисуз Фазу Алиевадин "Талисман" тӀвар алай 12 жуздикай ибарат кватӀгал (собрание сочинений) чапдай акъатна. ТӀвар-ван авай Дагъустандин дишегӀгли, вафалу диде Фазу Гьамзатовна Алиева 2016-йисан 1-январдиз рагъметдиз фена. Махачкъала шегьерда адан гуььрметдай рикӀел хуьдай мрамардин къул ачухнава, халкъдин шаирдиз гуььмбет хкажнава.

Шагьбала ШАГЪБАЛАЕВ

Фазу Алиева, Дагъустандин халкъдин шаир Игитдин рикӀ

Игитдин рикӀ кана-кана хкахъна,
Адан чим я кӀе зи рикӀиз къванвайди,
Гъахъний тушни рагъ кузвайди алахъна?
Гъахъний тушни чилни гегьенш хьанвайди?
Мад хкведач игит патав инсанрин,
Амма ада хвейи дуьнья чагъдаказ
Заз аквазва къужахдаваз алванрин,
Акурвал ам кӀегьал хциз сагъдаказ.

Хуьзва чна чи чил са пак мескен хъиз-
И чилел ам хана, кӀинни авуна.
Вил вегъейла вили цавун сердендиз,
Заз кӀегьалдин экуь вилер акуна.

Авар чӀалай таржума авурди
Арбен Къардаш

Терроризмдин рекъай жемиятдин хатасузвикай ва тахсиркарвилерин жагъан метлебдикай (сущность) суьгъбетна

Терроризмдин ва экстремизмдин идеологияр жегилрин арада раиж ва таблигъа тахъунин месӀалдиз талуьк яз "Ватандиз кӀанивал-имандивай

я" проектдин къулараваз Докъузпара райондин администрацидин актовый залда информациядинни гъавурдик кутунин кӀвалах диндин сергъятра аваз кӀиле фена.

19-ноябрдиз Докъузпара райондиз агъадихъ галай ксар атанвай: Башларован тӀварунихъ галай медколледждин преподаватель Замина Гъажикъурбанова, Махачкъала шегьердин ГПК ОБЖ-дин преподаватель Агъмат Ханлажиев, журналистикадин ва мингвистикадин кафедрин заведиш Гуьльмегъамед Гуьльмегъмедов ва масабур. Абуруз аялриз миллетрин арада авай дуствал хуьниз, дин-

дин векилрин талукъвилиз бягъсвал тавуниз, саналди хьуниз, гьар са кардив руьгьдалди эгъечлуниз эвер гана.

Муаллимри чпин образованидин идарайрин къуларатестикъ хьанвай къени чешнейрикай суьгъбетна. "Ахтынский" МВД-дин ГАИ-дин

начальник Мегъамедали Алидарова рекьерин дуьз гьерекатрал амал тавуна рекъизвай аялрин къурбандвилерин нетижайрикай пашман рекъемрин делилар чешнедиз гъана. Къейдзава, "Ватандиз авай кланивал имандивай я" проект Дагъустандин

вири школайра кьиле тухузва. Адан инициатор-Министерство по национальной политике и делам религий Республики Дагестан я.

ЧИ МУХБИР

СССР-дин - 100 йис

Ватан, сад тир уьлкве терг авун патал нагъакъан, угъраш са касни бес я: тарихда ихътин мисалар, чешнеярт Гимил авач. Гъа са вахтунда камаллу, дири баш са касдила уьлкве, миллет, халкьар къутармишизни алакьда. Гъайиф хьи, къудратлу СССР тергдай душманар гзаф хъана, амма четин, муракаб, герек макъамда ам хуьдай, хаинрикай къутармишдай - садни. Советрин Союз амайт 1а, ц 1и чна адан 100 йисан юбилей шад гьалара къейддай, дуьньядин, уьлкведин гьалар, халкьарин яшайиш масадбур жедай. "Халкьарин мурад яз туьклуьрай чи сад тир къудратлу Советрин Союздикай" алатай вахтара хьиз рахун гъайиф ч 1угвадай кар я.

Азад, барабар ихтиярар авай хал кьар гуьгьуьллувилдин бинейраллаз сад хьун, инсаниятдин тарихда садрани тахъай хьтин надир государство яратмишун Чехи Октябрдин инкъилабдин кар давамарун хъана. Государстводин ц 1ийи жуьреяр илимдин рекелди бинеламишун, сад тир государствода жуьреба-жуьре халкьар тупламиш хьун, чи уьлкведа милли месэла социализмдин бинейраллаз гьалун (Советрин Федерация ва советрин автономия) тарихда, гьелбетда, Ленинан еке агалкъун, лайихлувал я. Государство туьклуьр хьунин жуьрейрихъ къекъуьн хци гуьжетрин (дискуссийрин), жуьреба-жуьре фикирар, текпифар сад-сада акьунин гьалара кьиле фенай. Я.М.Свердлова кьил кутуналди, гьеле 1919-йисан хуьтлуьн вахтунда регионра халкьарин милли государственнйвилдин майилар чириз эгеч 1най. Халкьариз, миллетриз чпин къисмет ва идара авунин тегьер чпи хкъагьунин, тайинарунин ихтияр авайди фикирда къуналди, В.И.Ленин гьам Россиядин Федерацияда, автономиядин дережада, гьамни чпин гележегдин рехъ хкъазавай республикайрихъ галаз икьрарар кутлуьнуналди, кьилдин гостешкилатар милли территориальный бинейраллаз арадал гьунин терефдар тир. 1921-йисуз РСДРП-дин X-сьезддал И. Сталина милли месэлайрай доклад авунай. И ч 1авуз гез

генш рахунарни арадал атанай. Россиядин Федерациядихъ галаз муькуь республикайрин алакьайриз талукъ месэладиз, Советрин Вирисоюздин сад лагъай съезддиз гьазурвал аквадайла, килигна.

СССР-дин вахтунда уьлкведа халкьдин майишатдин сад тир комплекс арадал атана. Ада, гьелбетда, государствода халкьарин садвилдин материальный бине, диб (фундамент) тешкилна. Союзный ва автономиядин вири республикайрин экономикадин, медениятдин, кадрийрин къуватар, дережа, мумкинвилер артух хъана. Гзаф миллетар санал тупламиш хьанвай Советрин государстводин къуватлувили, гужлувили Ватандин Чехи дяведин ва адалай гуьгьуьнни йисара уьлкве гуьнгьуьна хтунин атлуьгъай, гзаф залан имтигъанра дурум гана.

Чехи Октябрдин инкъилаб общество виликди финин законлу, тебии нетижа хъана. 1917-йисан 25-октябрдин (7-ноябрдин) экуьнахъ Военно-революционный комитетди Урусатда соцреволюция гьалиб хьайидакай хабар гана. Къецепатан ва къенепатан душманрин винел гьалибвилер къазанмишунни халкьдин майишат гуьнгьуьна хутадай, ам социализмдин бинейраллаз виликди тухудай мумкинвилер ачухна. И карда, гьелбетда, сад тир государство - СССР арадал атуни важиблу роль къуьгъвана.

1922-йисуз вири республикайра сад тир государстводиз тупламиш хьуниз талукъ яз зегъметчийрин гегъенш гьерекат башламиш хъана. И йисан мартдиз Закавказьдин федерация малумарна. Декабрдиз лагъайт 1а, - Закавказьдин Социалистический Федеративный Советрин Республика (ЗСФСР). УССР-дин, БССР-дин ва ЗСФСР-дин декабрдиз кьиле фейи съездрал союзный государство арадал гьунин гьакъиндай кьарарар къабулун.

1922-йисан 30-декабрдиз Москвада Вирисоюздин Советрин 1-сьезд ачух хъана. Анал дуьньяда сад лагъай гзаф миллетрин рабочийринни лежберрин сад тир государство арадал атанвайдакай малумарна. Аник акатна: РСФСР, БССР, Украина ССР, Закавказьдин Федерациядин республикаяр - Азербайжан, Эрменистан, Гуржистан. Съезддал СССР арадал атанвайвилдин гьакъиндай Декларация ва Договор тестикъарна. И кардихъ тарихдин зурба метлеб авай. И документар 1924-йисуз СССР-дин Конституция къабулдайла, адан бинеда гьатна ва барабар халкьар государстводин сад тир союздиз гуьгьуьллувилелди гьахьунин Ленинан принципар закондалди тестикъарун хъана.

1924-йисуз Союздик Туркменский ССР, Узбекский ССР, 1929-йисуз Таджикский ССР, 1936-йисуз Кыргызистан ва Къазахстан, 1940-йисуз Молдавский ССР ва Прибалтикадин республикаяр - Литва, Латвия ва Эстония экеч 1на.

1924-йисан 31-январдиз СССР-дин Советрин 2-сьезддал Конституция, адани Союзный государство арадал атуни гьакъикди делил яз тестикъарна. Конституциядихъ международный зурба метлеб авай. Ада зегъметчийриз гегъенш ихтиярар, азадвилер, государство идара авуна активвилелди иштиракун таъминарна.

Яваш-яваш ц 1ийи государстводин агалкъунар, дуьньяда адан авторитет артух жез башламишна. 1925-йисуз халкьдин майишат гуьнгьуьна хтунин девир эхирдиз къевезва. И ч 1авуз СССР-дин залан санайиди интервенциядилай ва граждан дяведилай вилик квай йисарин дережадин 75% продукция гана, хуьруьн майишатди - 87%. Сифте колхозар, совхозарни вилик

физва. Зегьметчийрин дуланажагъ къвердавай хъсан, мектебра келзавай аялрин къадар са шумуд сеферда артух жезва.

1925-йисан декабрдиз хъайи ВКП(б)-дин XIV лагъай съездди СССР-да социализация киле тухунин, социализмдин материально-технический бине тукъурунин, уьлкве экономикадин жигъетдай масабуралай аслу тушир державадиз элкъурунин важиблу месэла вилик эцигна. Майишатдин 1926/27-йисуз Советрин гьукуматди промышленностдин хилез са миллиард манатдилай гзаф пул чара ийзэва. ЦИий заводар, фабрикаяр, электростанцияр ва маса карханаяр эцигзава, шахтаяр кардик кутазва. План ГОЭЛРО агалкъунралди уьмуьрдиз кечирмишзава. Ик1, Шатурадин, Волховдин ГЭС-ар эцигзава, 1926-йисуз Днепроегэсдин проект тестиьарзава.

ВКП(б)-дин 1927-йисан декабрдиз хъайи XV съезддал хуьруьн майишат коллективламишунин рехъ тайинарна. 1929-йисан майдиз СССР-дин Советрин V съездди халкъдин майишат вилик тухунин сад лагъай вад йисан план (1928-1932) тестиьарна. Къилин фикир залан санайи виликди тухундиз гузвай. Советрин халкъ план уьмуьрдиз кечирмишунив руьгъ, ашкъи-гъевес хкаж хъанвай гьалара эгеч1на. Йигин еришралди эцигиз эгеч1на: Днепроегэс,

Сталинграддин тракторрин завод, Ростовдин машинаракъуддай, Краматорский, Горловкадин заводар, Москвадин ва Горькийдин автозаводар, Уралмашзавод, Березнякдин ва Соликамскдин химкомбинатар, ракъун рехъ Турксиб, Магнитогорскдин металлургиядин завод, Кузбасс ва ик1 мад.

Сад лагъай вад йисан план вахтундилай вилик (1933-йисан сифте къилера), яни къуд йисни пуд вацра тамамарна. Нетижда СССР индустриально-социалистический державадиз элкъвена.

ВКП(б)-дин XVII съезддал (1934-йисан 26-январь - 10-февраль) къвед лагъай вад йисан (1933-1937) план къабулна. 1935-йисуз стахановчийрин гьерекат башламиш хъана. Къвед лагъай пятилеткани къуд йисни пуд вацра тамамарна.

Партиядин XVIII съезддал къабулай пуд лагъай вад йисан планда (1938-1942) общественный производство мадни виликди тухун, зегьметчийрин яшайишдин дережа хкажун, Советрин государстводин оборонадин гужлувал мадни мягъкемарун къалурнавай. Ватандин Ч1ехи дяведилай вилик СССР индустриядинни колхозрин къудратлу соддержавадиз элкъвенвай. Адак союзный 16 республика квай. И пятилеткадин эцигунар секинсуз, къызгын гьалара киле фена: фашистрин чапхунчийр дуьньядин

къвед лагъай дяведик ц1ай кутунин рекъел эляч1навай. Коммунистрин партиядин, И.В.Сталинан регъбервилек кваз советрин халкъди, баркаллу Яру Армияди Ватандин Ч1ехи дяведа тарихдин метлеб авай гьаливал къазанмишна.

Къуд (1946-1950) ва вад лагъай (1951-1955) пятилеткайра дяведа чукулурай халкъдин майишат са куьруь вахтунда гуьгьуьна хтунай.

Советрин соцгосударстводи чпин аслу туширвал патал женг чулгъазвай Рагъэкъеч1дай патан уьлквейриз дуствилин, куьмекдин гьил яргъи авуна. Колонияр тир гзаф уьлквейра миллет азад авунин гьерекат башламиш хъана. Фашистрин Германиядихъ галаз дяведа ч1ехи гьаливал къазанмишунин халкъариз чеб империалистрин викиникай азад авунин женгинин пайдах мадни виниз хкаждай мумкинвал гана. 1949-йисуз Китайдин халкъдин республика арадал атана. Латиндин Америкада США-дин империализмдиз акси экъеч1унар гужлу жез башламишна. Октябрдин инкъилабдин кар, СССР-да социализм гьалиб, мягъкем хъуни дуьньядин вири уьлквейра зегьметчи халкъарин фикирар, къат1унун, къанажагъ уяхарна.

И материал "Лезги газетдай" къачуна чапнава, гъазурайди - Ш. Шихмуратов

Мискискарин аялрин бахча МКДОУ "Солнышкода" ц1ун хатасузвиликай хуьнин вердишвилер

И муькъвара Мискискарин аялрин бахча "Солнышкода" "Докъузпара район" МР-дин ГОЧС ва ЕДДС-дин крарай Управленидин, райондин АТК-ди Усугъчайдин (ПЧ-37) частунин работникарни галаз школадиз гьахьдалди яшда авай идарадин аялрихъ ва персоналдихъ галаз залзала хъайила ва ц1аяр къур дуьшуьшра практикада виже къведай гьерекатриз талуькь вердишвилер киле тухвана.

И жуьредин мерякат муниципалитетдин Къилин серенжемрин Пландихъ галаз рейсад яз тешкилнавай. 2022-йисан ц1аярикай хуьнин хатасузвал таъминарунин ва алай девирдин дережада аваз персоналдин гъазурлухвилдин психофизиологидин ва пешекарвилдин гьерекатрин днережада гуьзчивилик кутунвай. Къетли гьалар арадал атайла, эвакуация авун, хабар авунин къай-

даяр чир хуьн, экстренный къуллугъриз эвериз алакьун ва масабур. Сифте нубатда, мярекат киле фидайла, аялар ва персонал аялрин бахчадин дараматдай къецихъ акъудна.

Администрацидин къуллугъчийри аялрин идарадин коллективдиз залзала хъайила, ва ц1аяр къур дуьшуьшра чеб тухудай къайдаяр чирна. Чилер юзайла, дараматда авай затлар къарсур хъайила, паникада (велвелада) гьатна виже къведач. Гьа сифтегъан 15-20 декъикьада сада-муькъудаз басрух тагана куьчедиз экъеч1да. Эгер помещенида амукъдайвал хъайитла, хатасуз чкадив акъзазда ва я столдин кланик акъвазда, ада аватзавай затларикай хуьда.

Куьчедиз экъеч1айла, айванар куьрс хъанвай чкайрив, электричестводин симер фенвай чкайрив акъвазна кландач. Дараматда амукънагла,

кирбитрикай, зажигалкайрикай хийир къачуна кландач. Нагагъ ана газ ахъа хъанватла, ц1аяр къун мумкин я. Дараматда амукънавай аялар аватла, персоналди абур чпелди клевда. ГОЧС ва ЕДДС-дин крарай Управленидин начальник Акбер Садирова гуьруьшдилай гуьгьуьниз аялрин идарадин работникрихъ галаз инст-руктаж тухвана ва къетли гьалара аял-риз чеб дуьз тухудай низамдин къай-даяр чирдай памяткаяр пайна

Цуькъезбан ШАГЪЭМИРОВА

ОТЧЕТ ОБ ИСПОЛНЕНИИ БЮДЖЕТА
С/П "село Каракюре" на 01 октября 2022 г.
ДОХОДЫ

Наименование организации	Гл.	р/п	ц/с	в/р	Статьи экл.	Ассигнования на отчетный период	Остаток
1	2	3	4	5	6	7	8
	.001	.0102	8820020000	121	211		.209480,00
	.001	.0102	8820020000	129	213		.63264,00
	.001	.0104	8830020000	121	211		.156680,00
	.001	.0104	8830020000	129	213		.47320,00
	.001	.0113	9В80021000	111	211		.179720,00
	.001	.0113	9В80021000	119	213		.48232,00
	.001	.0502	9990000590	244	225		.833673,00
	.001	1403	2610160020	540	251		.188512,00
	.001	.0104	8830020000	247	223		.53658,00
	.001	.0104	8830020000	244	226		.437820,00
	.001	.0405	9В80021000	244	226		.348910,00
	.001	.0405	9В80021000	831	226		.7513,20
	.001	.0503	9990000590	244	226		.300000,00
	.001	.0203	9980051180	121	211 22-51180-00000-00000		.60829,00
	.001	.0203	9980051180	129	213 22-51180-00000-00000		.18371,00
ИТОГО:							.2953982,20

РАСХОДЫ

Наименование текущего бюджетного счета	Код строки	Остаток на начало года	Субвенция из Райи ФУ	Собствен. расход	Кассовый расход за отчетный месяц	Остаток на конец Отчетного года
7	8	9		10	11	12
Текущий бюджетный счет на расходы учреждения	.01	2457,36	.29 13141,20	57149,71	.2953982,20	18766,07
Текущий бюджетный счет главного распорядителя ассигнований						
а) на расходы учреждений	.02					
б) для перевода подведомственным учреждениям	.03					

БАЛАБЕКОВ Г.А., глава администрации

СУЛЕЙМАНОВ Н.Х., гл. бухгалтер

"Манияр лугьудай симер" - фестиваль кыле фена

И мукъвара Докъузпара райондин Усугъчай хуьруьн медениятдин Къвале Россиядин халкъарин медениятдин ирс Йисан сергъятра аваз, "Манияр лугьудай симер"

твар алай фестиваль кыле фена.

И мярекат ачухналди, райондин культурадин управленидин начальникдин заместитель Герейхан Агъарагъимова фестивалдин ишти-

ракчияр тебрикна, ам кыле тухунин режъй авай метлебдилай лагъана.

Кылинди, яратмишзавай коллективрин, манидаррин бажарагъдин нех халкъдин манириз мукъва авун ва халкъдин адетар, ян тагана хуьн я. Фестивалда къадим ашукърин манири ванна.

Адан сергъятра аваз Катиб ва Тажидин Юзбековри, ашукъ Муталиб Мегъамедрагъимова, Роза Чигниевади ва маса артистри манияр тамамарна.

Цуьквезбан ШАГЪЭМИРОВА

"Миграгъ-Каракуьре" къаналдин винел къвалахар

"РД-дин Минмелиовдохоз" ФГБУ-дин серенжемрин сергъятра аваз, чилерик ядакатдай вахтунда къабулзавай серенжемрин пландик кваз "Миграгъ-Каракуьре" къанал михъунин, экъя авунин къвалахар кыле тухузва. Абур подряддин тешкилат тир ООО "Айишади" кылиз акъудзава.

Малум тирвал, магистралдин къаналдин яргъивилел 16 километр

ала. Проектрин параметрайралди яд гудай къаналдин асас къвалахар акъалтарнава. 2 километрдин майданар михъи тавуна ама. Къейднавай къаналдин учостокар михъи авунин къвалахарал Докъузпара райондин хуьруьн майишатдин управленидин начальникдин везифаяр тамамарзавай Расим Саруханова ва РД-дин "Минмелиовдохоз" ФГБУ-дин Ахцегърин филиалдин директор Мажидин Мамедбекова гуьзчивал кыле тухузва. Абур кыле тухузвай къвалахарин нестижайрал рази я.

Къейд авун лазим я, и къейднавай къаналди къуд хуьруьн саларин агъалияр дигидай целди таъминарзава: Каракуьре, Цийи Каракуьре, Миграгъ-къазмаяр ва ара-бир Усугъчай.

ЧИ МУХБИР

УПРАВЛЕНИЕ ФЕДЕРАЛЬНОЙ НАЛОГОВОЙ СЛУЖБЫ ПО РЕСПУБЛИКЕ ДАГЕСТАН

до 1 декабря не забыть заплатить налоги

ЗАПЛАТИТЬ НАЛОГИ ПРОСТО: — ЕДИННО НАЛОГОВЫМ ПЛАТЕЖОМ УДОБНО ОПЛАТИТЬ В 1 КЛИК!

- 1 В «Личном кабинете для физических лиц» на сайте ФНС России
- 2 Через мобильное приложение «Налоги ФНС»
- 3 С помощью сервиса «Уплата налогов и платежей»

QR-код: 8 (800) 222-22-22

УПРАВЛЕНИЕ ФЕДЕРАЛЬНОЙ НАЛОГОВОЙ СЛУЖБЫ ПО РЕСПУБЛИКЕ ДАГЕСТАН

ДО 1 ДЕКАБРЯ необходимо заплатить имущественные налоги!

ЗАПЛАТИТЬ НАЛОГИ ПРОСТО:

- Через мобильное приложение «Налоги ФНС»
- В «Личном кабинете для физических лиц» на сайте ФНС России
- С помощью сервиса «Уплата налогов и платежей» на сайте ФНС России
- Через единый портал государственных услуг
- Через почтовые терминалы, банки и почтовые отделения

ПЛАТИМ НАЛОГИ - СОЗДАЕМ БУДУЩЕЕ СЕГОДНЯ!

Подробности на сайте nalog.ru и по телефону: 8 (800) 222-22-22

УПРАВЛЕНИЕ ФЕДЕРАЛЬНОЙ НАЛОГОВОЙ СЛУЖБЫ ПО РЕСПУБЛИКЕ ДАГЕСТАН

Единый налоговый платеж является аналогом электронного кошелька гражданина, в который он может добровольно перечислить деньги для уплаты:

- налога на доходы физических лиц
- налога на имущество
- транспортного налога
- земельного налога

Доступен в Личном кабинете пополнить Авансовый Кошелек и на сайте ФНС России

nalog.ru

1 платеж

4 налога

QR-код: 8 (800) 222-22-22

«ГОЛОС ЭРЕНЛАРА»

2001-йисан
ноябрдилай акъатзава

Тешкилайди:

Докъузпара райондин администрация,
Дагъустан Республика

Учредитель:

Администрация Докъузпаринского района, Республика Дагестан

Къилин редактор:

В.С. АГЪАМУРАДОВ

Хусуи корреспондентар:

Ц.Н. ШАГЪЭМИРОВА
Ш.О. ШАГЪБАЛАЕВ

Корректор:

Ш.О. ШАГЪБАЛАЕВ

Верстка ийизвайди:

Х.А. ТАРИВЕРДИЕВА

Газетдин индексар:

Зур йисан кымет - 316 м.
Йисан кымет - 632 м.

Чандиз вахкай вахт: 13:00

Чапзавай вахт - 14:30

Тираж 320

Редакциядинни макъалайрин авторрин фикрар сад тахъун мумкин я. Макъалайрин дегълирин дубъзиллин патяхъай жсаваб авторри чии гуда. Макъалайриз рецензия гузвач ва абур элкъвена вахъузвач. Мадни, чпин макъалайра дегъшивилер тунал, килер дегъширунал рази тушир мухъбирривай чна абур редакциядиз ракъур тавун тIалабзава.

Газета зарегистрирована Управлением Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций по Республике Дагестан

Регистрационный номер ПИ №ТУ5 - 00256 от 14 июня 2013 г.

Редакциядин, издательстводин ва типографиядин адрес:

368750, Докъузпара район, Усугъчай хуьр,
тел. +7 (8722) 55-14-61
e-mail:

gos-erenlara@mail.ru
Чи сайт: www.erenlar.ru